

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Departament Wychowania i Edukacji Włączającej

DWEW-WWPB.053.1.2023.KK
Warszawa, 11 kwietnia 2023 r.

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję złożoną 22 marca 2023 r. w sprawie zwiększenia świadomości społecznej wśród uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczącej transplantacji uprzejmie informuję, że zestawy celów kształcenia i treści nauczania ustalone w obowiązującej podstawie programowej¹ odnoszą się do ochrony zdrowia uczniów, w tym tematyki transplantacji.

Treści nauczania są sformułowane odpowiednio do wieku, możliwości oraz potrzeb poznawczych uczniów na poszczególnych etapach edukacyjnych.

Już na etapie szkoły podstawowej – na zajęciach edukacyjnych z *biologii* – uczeń obowiązkowo m.in. uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów, przedstawia znaczenie przeszczepów oraz zgody na transplantację narządów.

W szkole ponadpodstawowej - w branżowej szkole I stopnia – na *biologii* – uczeń powinien rozumieć znaczenie poradnictwa genetycznego i transplantologii oraz wyjaśniać, na czym polega zgodność tkankowa i przedstawiać jej znaczenie w transplantologii.

Podczas zajęć z *etyki* (bioetyka) uczeń m.in. identyfikuje i rozważa problemy moralne związane z trwaniem i rozwojem ludzkiego życia (np. transplantacje, inżynieria genetyczna - klonowanie).

W liceum ogólnokształcącym oraz technikum – podczas zajęć z *biologii* w zakresie podstawowym – uczeń rozumie znaczenie poradnictwa genetycznego i transplantologii, obowiązkowo wyjaśnia, na czym polega zgodność tkankowa i przedstawia jej znaczenie w transplantologii.

Na zajęciach edukacyjnych z *biologii* (zakres rozszerzony) uczeń pogłębia znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń m.in. planuje działania prozdrowotne oraz rozumie znaczenie poradnictwa genetycznego i transplantologii.

¹ Podstawę programową dla przedszkoli i szkół podstawowych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, z późn. zm.); w szkołach ponadpodstawowych stosuje się podstawę programową określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.).

Potrafi wyjaśnić, na czym polega zgodność tkankowa, i przedstawia jej znaczenie w transplantologii.

Podczas zajęć z etyki (bioetyka), uczeń identyfikuje i rozważa problemy moralne związane z trwaniem i rozwojem ludzkiego życia (np. transplantacje, inżynieria genetyczna - klonowanie).

Dodatkowo, rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół² określa - w formie katalogu otwartego obszary tematyczne, które wychowawca powinien dodatkowo wzmacniać na zajęciach z uczniami. Celem przepisu jest zaakcentowanie najistotniejszych problemów, które powinny być podejmowane na zajęciach z wychowawcą - w szczególności zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska - związanych z aktualną sytuacją społeczną.

O tym, jakie szczegółowe tematy z zakresu problemów będą omawiane, decyduje wychowawca w ramach realizacji zadań określonych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły lub placówki, mając na uwadze potrzeby konkretnej grupy uczniów, a także problemy sygnalizowane przez dyrektora szkoły, nauczycieli, rodziców oraz wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-zdrowotno-ekonomicznej.

Mając na uwadze powyższe, w obecnym stanie prawnym, szkoły są obowiązane do realizacji postulowanej w petycji tematyki dotyczącej *pobierania komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia*.

Zagadnienia dotyczące kształtowania postaw prozdrowotnych i zadania wychowawczo-profilaktyczne zgodnie z powyższymi treściami podstawy programowej kształcenia ogólnego powinny być także uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły, który uchwała rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

Zadaniem szkoły podstawowej i ponadpodstawowej jest przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu zdrowia, kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym zwiększanie świadomości uczniów o znaczeniu transplantacji i roli dawcy.

Z poważaniem

Wawrzyniec Roch Kowalski
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z późn. zm.).